

KRATKE VIJESTI

STRUČNE I POSLOVNE INFORMACIJE
Pripremljeno u suradnji
s portalom gradimo.hr

HRVATSKE KERAMIČKE PLOČICE U ALBANIJI

U organizaciji Sektora za industriju pri Hrvatskoj gospodarskoj komori nekoliko je hrvatskih tvrtki, među njima i jedini domaći proizvođač keramičkih pločica *Keramika Modus d.o.o.* iz Orahovice, sudjelovalo na Međunarodnom općem sajmu *Panair 2012*, održanom od 26. do 30. studenog 2012. u glavnome albanskom gradu Tirani.

Ovogodišnji je *Panair* devetnaesti po redu, a posebno je značajan jer Republika Albanija slavi 100 godina svoje neovisnosti. Stoga je sajam organiziran pod posebnim pokroviteljstvom albanskog premijera prof. dr. Salija Berishe, a prati ga i prigodni slogan – *Smart like 20, Wise like 100*.

Na sajmu je bilo 350 tvrtki izlagača na gotovo 15.000 m² izlagačkog prostora, a uspostavljeni su brojni poslovni susreti kao mogući početak jače gospodarske suradnje u regiji i ostalim zemljama istočne i središnje Europe. Sajam *Panair 2012* okupio je vodeće tvrtke iz područja industrije, metalurgije, energetike, građevine, zaštite okoliša, nekretnina, turizma, agronomije, prehrane, telekomunikacija... Bili su nazočni i predstavnici međunarodnih finansijskih institucija. Sajam je svečano otvoren 26., a zatvoren 30. studenog.

Proslava je 100. obljetnice neovisnosti održana u Kongresnoj palači, a izlagački je prostor sajma bio u blizini. Izlagački prostor HGK bio je u Paviljonu A, gdje je bio i štand *Keramike Modus* na kojem su bile izložene kolekcije keramičkih pločica hrvatske proizvodnje prepoznate na domaćem i na brojnim stranim tržištima.

Na temelju tradicije i bogatih nalazišta gline *Keramika Modus* osnovana je šezdesetih godina prošlog stoljeća u Vojniću, a danas posluje kao dio *Samoborka Grupe*. Kao jedini hrvatski

i vodeći regionalni proizvođač keramičkih pločica europsku razinu poslovanja postiže timom zaposlenih stručnjaka, primjenjujući najsvremeniju tehniku i tehnologiju u tvornici u Orahovici. Više od 60 % proizvodnog programa izvozi u sve zemlje regije – Austriju, Italiju, Mađarsku, Rusiju, Rumunjsku, Češku, Slovačku i Bugarsku, a neizravno i na mnoga druga tržišta. ▀

SVJETSKI DAN TOALETA

Svjetski će dan toaleta zasigurno mnoge iznenaditi, a mnogi nisu ni čuli za njega. Taj poseban dan prenosi poruku svih neuređenih i neodgovarajućih sanitarnih prostora širom svijeta kojih je sve više i koji donose brojne higijenske probleme te širenje neugodnih zaraznih bolesti. World Toilet Organization neprofitna je organizacija koja djeluje od 2001. i potiče javnost na razmatranje problema u mnogi sanitarnim sustavima na svim stranama svijeta. Upravo je ta organizacija došla i do ideje da 19. studenog postane Svjetski dan toaleta. Taj se Dan obilježava u 19 zemalja i uz podršku pedesetak događanja koji uz stručne savjete i predavanja stalno potiču ljudi da obrate pozornost na sanitарne prostore i higijenu.

Jedan dan nije dovoljan da se ljudi podsjeti na važnost prirodnih resursa i njihovo očuvanje radi jačanja higijene, jer sanitarni prostori moraju biti stalno uređeni i pripremljeni kako bi se osigurala higijena. Stoga 19. studenog treba sve podsjetiti na higijenu i sanitarnе prostore te problematiku njihova održavanja. Naime, zarazne se bolesti sve više šire i mnogima ugrožavaju život, najčešće u zabačenim i zaboravljenim sredinama. Glavni je cilj osigurati održiv razvoj, posebno sanitarnih uvjeta, kao jedan od temelja zdravog života. ▀

NOMINACIJE ZA GODIŠNJE NAGRADE UHA-e

Udruženje hrvatskih arhitekata objavilo je nominacije za godišnje nagrade u 2012. Od prijavljenih 76 autorskih ostvarenja za nagrade je nominirano 12 arhitekata ili projektnih timova u četiri kategorije i u nekoliko tipologija, poput obiteljskih kuća te višestambenih, stambeno-poslovnih i poslovno-javnih zgrada, ali i rekonstrukcija i dogradnji, intervencija u javnom prostoru i urbanizmu te interijeri i arhitektonska publicistika.

Nagrada *Viktor Kovačić* za životno djelo, kao najviše priznanje za cijelokupan životni opus, dodijelit će se arhitektu i akademiku Branku Kinclu.

Za godišnju nagradu *Viktor Kovačić* za najuspješnije arhitektonsko ostvarenje koja postoji od 1959. nominirani su: Neno Kezić i Emil Šverko (Studentski dom i centar u Kampusu, Split), Martin Mikelić, Tomislav Vreš iz *Mikelić Vreš arhitekti* (Hotel Well, Tuheljske toplice) te Vinko Penezić i Krešimir Rogina iz *Penezić i Rogina arhitekti* (Lanterna / svjetionik prijateljstva, klupski objekt s multifunkcionalnim paviljonom, Tokamachi, prefektura Nigata, Japan).

Za nagradu *Drago Galić*, ustanovljenu 1983., za najuspješnije ostvarenje na području stambene arhitekture nominirani su: Davor Mateković (Suvremena interpretacija tradicionalne zagorske hiže, Kumrovec, Brezakovec), Idis Turato (Nest and Cave house, Volosko) te Tanja Goleš i Vedran Pedišić (Kuća 2P, Zagreb).

U kategoriji za najuspješnije ostvarenje u oblikovanju i unutrašnjem uređenju, za nagradu *Bernardo Bernardi* koja se dodjeljuje od 1989., nominirani su: Vedrana Ergić (Zgrada uprave *Adris grupe*, Rovinj), Vanja Ilić (*Donassay* otvoreni atelier, Zagreb) i Maja Tedeschi (Rekonstrukcija kuće Sablić/Kugli, Zagreb).

KRATKE VIJESTI

Za godišnju nagradu *Neven Šegvić* za najuspješniji publicistički, kritički i teorijski rad na području arhitekture i urbanizma nominirani su: Zlatko Karač i Alen Žunić (*Antologiski arhitektonski vodič Zagreba – 100 izabranih zgrada, Upi2m Plus* i Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu), glavna urednica Dalija Milonja (03 *Opeka*, 04 *Drvo*), Maja Huljev Ton (05 *Trgovački centri, 06 Fasade*), izvršni urednik Ivan Milonja i urednici Antonio Andabaka, Dalija Milonja, Zrinka Mrković Mračić, Sunčana Nadali, Nikola Škaric te suradnici Andrijana Pozojević i Sabina Majdandžić (*Presjek*, časopis za detalje u arhitekturi, *Hiperprostor d.o.o.*) te Maroje Mrduljaš i Vladimir Kučić (*Nedovršene modernizacije – između utopije i pragmatizma*, UHA).

Ostvarenja iz 2012. ocjenjivao je Stručni savjet UHA-e u sastavu: Silvio Bašić, Alan Braun, Andrea Ilijanić, Zlatko Karač, Neno Kezić, Maja Kireta i zamjenski član Bojan Bilić. Za kategorije u kojima su radovi članova Savjeta, na sjednicama i u odlučivanju sudjelovao je zamjenski član.

Dobitnicima će nagrade biti uručene na otvorenju tradicionalne godišnje izložbe realizacija 14. prosinca 2012. u prostorijama UHA-e u Zagrebu. ▀

GRAĐANI U PLANIRANJU ENEGETSKE UČINKOVITOSTI

U sklopu IPA projekta *Sudjelovanje građana u planiranju poboljšanja energetske učinkovitosti* (CENEP), ured SSSH Zagreba i Zagrebačke županije i udruženja DOOR (Društvo za oblikovanje održivog razvoja) organizirale su 15. studenog 2012. posebnu regionalnu grupu za Zagreb i središnju Hrvatsku (Zagreb i županije Zagrebačka, Karlovačka, Bjelovarsko-bilogorska i Sisačko-moslavačka).

U vrijeme rasta cijena energije i sve izraženijih klimatskih promjena sa

znatnim gospodarskim i socijalnim posljedicama za poslodavce i radnike, kao jedan od nužnih odgovora nameće se povećanje energetske učinkovitosti. Stoga je u sklopu projekta CENEP-a u ožujku i travnju 2012. organizirano pet regionalnih žarišnih grupa (Rijeka, Čakovec, Split, Osijek i Zagreb) radi uključivanja što šireg kruga zainteresiranih u planiranje energetske učinkovitosti, a posebno predstavnika sindikata, poslodavaca, lokalne uprave, udruženja, medija... Rasprave su poslužile za pripremu prijedloga novoga Nacionalnoga akcijskog plana za poticanje energetske učinkovitosti u kućanstvima koji će biti predložen nadležnim institucijama. U listopadu i studenom 2012. održan je niz regionalnih rasprava za unapređivanje prijedloga nacrta Akcijskog plana. Raspravljaljalo se o predloženim mjerama i o mogućnosti njihove uporabe kao socijalnog amortizera za rastuće cijene energije i energenata. O rezultatima i zaključcima bit će izviještena nadležna tijela državne i lokalne uprave te mediji. Projekt CENEP provodi se uz finansijsku potporu Europske Unije kroz IPA program, a nastoji pridonijeti razvoju socijalno osjetljive politike na polju energetske učinkovitosti. Pritom se služi javnim savjetovanjima i raspravama odnosno dijalogom između organizacija civilnog društva, socijalnih partnera i tijela države uprave. ▀

GRADNJA NOVIH PLINSKIH PLATFORMI U JADRANU

Inagip, zajednička tvrtka koju su osnovali *Ina* i talijanski *Eni*, potpisao je ugovor o gradnji plinskih platformi u Jadranskom moru s tvrtkom *Rosetti Marino* iz Italije, a podizvođač će biti brodogradilište *Viktor Lenac* iz Rijeke. Ukupna je vrijednost ugovora 30 milijuna eura, što uključuje gradnju jedne i mogućnost gradnje druge platforme.

Radovi uključuju gradnju dviju proizvodnih platforma za potrebe *Inagipa* u nekoliko faza - gradnja postolja, radovi bušenja i opremanja bušotina te gradnja i postavljanje procesnih modula. Gradnja bi prve platforme trebala trajati 20 mjeseci, a već se sredinom 2013. očekuje postavljanje postolja. Ta će se platforma postaviti na postojećem plinskom polju *Ika JZ* (jugozapad), a gradnja je druge platforme predviđena kao dodatna mogućnost i ovisi o rezultatima nove istražne bušotine koju tek treba izbušiti.

Platformu će u najvećem opsegu graditi *Viktor Lenac* kao podizvođač *Rosetti Marina*, pa je time ispunjen zahtjev *Inagipa* da udio hrvatskih dobavljača bude veći od 50 %. Direktor *Inagipa* Željko Mlinarić tom je prigodom pojasnio da pokušavaju dati doprinos razvoju lokalnog gospodarstva, jer je *Ina* hrvatska kompanija i okopnica hrvatskog gospodarstva koja investicijskim projektima može pokrenuti ostale hrvatske kompanije. Glavni izvršni direktor tvrtke *Rosetti Marino*, Daniele Rossi, istaknuo je da je njegova tvrtka prisutna od početaka dobivanja prirodnog plina na sjevernom Jadranu i da su dosad isporučili 12 platforma za *Inagip*, a sve su izgrađene i isporučene u suradnji s brodogradilištem *Viktor Lenac*.

Potprijeđio je to i Robert Škifić, predsjednik Uprave *Viktora Lenca*, koji je rekao da je njegova tvrtka počela graditi platforme još 1985. kada je bila na čelu konzorcija hrvatskih brodogradilišta za prvu bušaću platformu *Labin*. U posljednjih su desetak godina izgradili postolja, proizvodne i stambene module za 13 plinskih platforma u sjevernom Jadranu. Nadovezao se i Zoltán Áldott, predsjednik Uprave *Ine*, koji je istaknuo kako očekuje da će nove platforme pridonijeti proizvodnji plina s ovog područja te da će pozitivno utjecati na sigurniju opskrbu naših potrošača. Osim toga, to je

KRATKE VIJESTI

ulaganje u skladu sa strategijom obnove rezervi i daljnjih istraživanja u Hrvatskoj, u što će u ovoj godini biti uloženo gotovo milijardu kuna.

Inače je *Inagip* kao zajednička tvrtka osnovana 1996. i danas upravlja sa 17 platformi na sjevernom Jadranu, od čega je 16 proizvodnih i jedna kompresaorska (*Ivana K.*). Plinsko polje *Anna-maria* pušteno je u proizvodnju 2010. i obilježilo je vrhunac proizvodnje plina u sjevernom Jadranu. ■

PROJEKT EURO TOPTEN MAX

Početkom je 2012. pod vodstvom ADEME (Agence de l'Environnement et de la Maîtrise de l'Énergie), francuskoga nacionalnog instituta za energetiku, započeo projekt *Euro Topten Max* radi stvaranja nacionalnih referentnih centara za izbor energetski najučinkovitijih uređaja dostupnih na tržištu. Projekt je sufinanciran u sklopu programa *Intelligentna energija za Europu* i jedan je od najdugovečnijih jer se provodi već sedmu godinu zaredom. U realizaciju su projekta uključena 22 partnera iz 19 europskih zemalja, a Hrvatsku predstavlja Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske.

U žarištu je inicijative izrada nacionalnih *Topten* stranica koje će predstaviti energetski najučinkovitije uređaje na tržištima zemalja partnera. Razvojem nacionalnih internetskih stranica nastoji se pregledno i dostupno pružiti temeljne podatke o energetskom označavanju kućanskih uređaja, ali i očita i jasna mjerila izbora, potpuno neovisna o utjecaju proizvođača.

Stoga je nedavno u *Arena centru* u Zagrebu svečano predstavljena nacionalna internetska stranica koja je bila popraćena posebnom nagradnom igrom. Zainteresirani su ispunjavanjem ankete mogli osvojiti vrijedne nagrade s energetski učinkovitim uređajima koji su predstavljeni na internetskim stranicama. ■

MEĐUNARODNA IZLOŽBA INOVACIJA – ARCA 2012

Pod pokroviteljstvom predsjednika Ive Josipovića i mnogih ministarstava te fondova Europske Unije, Udruga inovatora Hrvatske i Hrvatska zajednica tehničke kulture organizirale su od 10. do 13. listopada 2012. 10. međunarodnu izložbu inovacija *Arca 2012*. Izložba je održana u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, a u njezinu je sastavu bila i 3. konferencija *Inovacijama do konkurentnosti* pod naslovom: *Nacionalna strategija inovacija Republike Hrvatske 2013.-2020.* Ujedno je u povodu 55. obljetnice organiziranog inovatorstva u Hrvatskoj održan i 5. međunarodni dan inovatora.

Ovogodišnja je *Arca* bila i središnja manifestacija inovativnog stvaralaštva na kojoj je predstavljeno više od 340 inovacija iz Hrvatske i 13 zemalja s tri kontinenta – Afrike, Azije i Europe. Od ukupnog je broja inovacija gotovo 60 % rezultat hrvatskog stvaralaštva pojedinaca i timova u tvrtkama, akademskoj zajednici i javnim institutima. Čak su približno 15 % inovacija ponudili mladi iz obrazovnog sustava i akademske zajednice, što bi mogao biti i jedan od resursa budućega gospodarskog razvoja. Službenim nagradama nagrađeno je 30 % inovacija, a svi su sudionici dobili posebna priznanja. Predsjednik Hrvatske zajednice tehničke kulture prof. dr. sc. Ante Markotić istaknuo je temeljnu funkciju Zajednice, a to je tehničko obrazovanje mladih i usmjeravanje prema tehničkim znanostima čiji su stručnjaci jedino jamstvo oživljavanja proizvodnje te podizanja kvalitete i konkurenčnosti hrvatskog gospodarstva. Organizirano inovatorstvo ima korijene upravo u organizacijama tehničke kulture u kojoj su odgojene tisuće mladih. Inovatorstvo je u proteklih 55 godina pružalo mogućnost kreativnosti i inovativnosti danas uspješnih poduzetnika i

znanstvenika. Hrvatska je iznjedrila cijelu plejadu svjetski priznatih izumitelja počevši od Fausta Vrančića, Ruđera Boškovića, Nikole Tesle, Mirka Hanemana, Slavoljuba Penkale i mnogih drugih.

Predsjednik Međunarodne federacije nacionalnih organizacija inovatora (IFI) dr. sc. Andras Vedres rekao je da je model organiziranja takvog sajma inovacija iznimno vrijedan i da bi ga trebalo primjeniti i u ostalim članicama IFI-a kojih je ukupno 85. Nadovezao se predsjednik Udruge inovatora Hrvatske prof. dr. sc. Stjepan Car i rekao da je namjera Udruge inovatora Hrvatske bila organizirati sajam u prostoru Nacionalne i sveučilišne knjižnice radi povezivanja teorije i prakse. Ujedno je naglasio da je znatno poraslo sudjelovanje znanstvenih institucija, tehnoloških parkova i poduzetničkih centara te mladih iz sustava srednjeg i visokog obrazovanja.

Skupu se na otvaranju obratio i Gordan Maras, ministar poduzetništva i obrta koji je istaknuo važnost inovatorstva i sva postignuća koja su inovatori ugradili u napredak Hrvatske.

Za trajanja Izložbe *Arca 2012* radio je i ocjenjivački sud, a održavane su promocije i predstavljanja inovacija pojedinih izlagača. Završna je svečanost 10. međunarodne izložbe inovacije *Arca 2012* održana 13. listopada 2012. uz nazočnost predsjednika i pokrovitelja prof. dr. sc. Ive Josipovića, koji je u prigodnom obraćanju također istaknuo značaj inovatorstva za hrvatsko gospodarstvo uz napomenu kako su inovacije ključan element konkurenčnosti proizvoda na otvorenom globalnom tržištu.

Arca 2012 pokazala je i dokazala nužnost postojanja kao središnje mjesto susreta gospodarstva, znanosti, poduzetnika i inovatora. Za trajanja izložbe ostvareni su brojni poslovni kontakti. Ukupan je broj posjetitelja u četiri radna dana procijenjen na više od osam tisuća. ■